

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

KEDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER. — Redakcja i Administracja: Lwów, Sykstuska 21. — Telefon Nr. 24. — Czek P. K. O. Nr. 142.178

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł. 5.—
z dostawą do domu . . . 5.50
na prowincji . . . 5.50
za granicą . . . 8.—

25 groszy

Ceny ogłoszeń: Za 1 m/m 1 szp. na 1 str. 80 gr., w tekście 70 gr., w rubr. „Nadesłane” 40 gr., zwyczaj. ogł. (1 szp. szer. 37 m/m) 15 gr., drobne za słowo 10 gr., dla posz. pracy bezpl. — Cała 1-sza strona pod nagł. zł. 1000.—, w tekście cała str. 700.— zł., ostatnia strona 500.— zł., zamieszczone o 25% drożej.

Kompromitacja faszystów austr.

Pucz austriacki.

Zamach stanu dokonany przez faszystów austriackich zaskoczył opinię całego świata. Żadne znaki na niebie i ziemi nie wróżyły groźby zamachu w ostatnich czasach. Austria bowiem czyni obecnie starania o uzyskanie pożyczki zagranicznej a warunkiem jej utrzymania jest niewątpliwie zaufanie kapitału do wewnętrznych stosunków tego państwa.

Nieudany ten zresztą zamach jest wymownym dowodem niepoczytalności faszystów, który odgrywa niebezpieczną rolę w stosunku do państw, w których się gnieździ, oraz w stosunku do pokoju światowego. Znajduje to swój wyraz i w Niemczech, gdzie hitlerowcy za wszelką cenę chcą dostać się do władzy, licząc na koniunkturę, sprzyjającą realizowaniu ich planów. A głównym ich celem jest bezsprzecznie wojna, po której spodziewają się zmiany dotychczasowego układu stosunków europejskich.

Zamach faszystowski w Austrii w znacznym stopniu podważył zaufanie Europy do tego państwa. Obowiązkiem rządów austriackich było, przeprowadzić rzeczywistą pacyfikację stosunków wewnętrznych, a to może nastąpić tylko drogą wyłączenia niepoczytalnego faszystów. Polityka rządów austriackich nie szła jednak w tym kierunku, gdyż sympatie swoje ułożyły po stronie faszystów, skrycie popierając jego plany, przez co wzmacniały jego pozycję wewnętrzną. Fakt, iż przywódca faszystowski, osławiony Stahremberg, mógł zostać niedawno ministrem spraw wewnętrznych i na tym stanowisku wygłaszać prowokacyjne i nawołujące do zbrodniczych wystąpień przemówienie — jest jaskrawym świadectwem obłudy politycznej obozu reakcyjnego w Austrii.

Ostatni wyczyn faszystów austriackich jest wielkim przestępstwem wobec Austrii, gdyż wyrządza jej poważne trudności na terenie międzynarodowym, a wewnątrz kraju nie przyczyni się zapewne do uspokojenia umysłów.

Jeśli obecny rząd austriacki pragnie szczerze unormowania wewnętrznych stosunków oraz zdobycia zaufania w świecie — dokonać tego może jedynie przez bezkompromisową walkę z faszystami, jako czynnika szkodliwego dla bytu państwa. Ale obawiać się należy, iż rządząca dziś większość w Austrii zbyt mocno podziemię związana jest z faszystami, ażeby mogła walkę tę przeprowadzić.

Jest sprawą nie ulegającą niemal wątpliwości, iż przedewszystkiem fakt zamachu wykorzysta międzynarodówka finansowa w kwestii udzielenia Austrii pomocy. Faktem jest również, iż bez pożyczki państwo to czeka katastrofa gospodarcza i ruina. Jeśli więc Austria zechce korzystać z pomocy zagranicznej — to pierwszym warunkiem będzie sprawa usunięcia groźby faszystów — i pod tym naciskiem obecny rząd austriacki będzie się musiał ostatecznie zdecydować.

Pookreślić należy energiczną postawę socjalistów austriackich, którzy z miejsca zareagowali groźbą rozprawienia się z faszystowskimi elementami.

Austriacki faszysta, a z nim międzynarodówka faszystowska, został skom-

Podatek obrotowy zostaje zniesiony.

15 proc. podwyżka podatku dochodowego.

WARSZAWA, 15 września (tel. wł.). Jutro na posiedzeniu Rady ministrów będą omawiane dalsze projekty ustaw w kierunku reformy systemu podatkowego. —

Według krążących wiadomości, podatek obrotowy ma być całkowicie zniesiony, a podwyższony ma być o 15 proc. podatek dochodowy.

Strejk 3000 robotników w Ozorkowie

Perfidja kapitalistyczna.

WARSZAWA, 15 września (tel. wł.). W zakładach przemysłowych Schlosse- ra w Ozorkowie wybuchł strajk, który objął 3.000 robotników. Przyczyny — wypowiedzenie pracy 800 robotnikom. Pozostali robotnicy stanęli w obronie zre-

dukowanych, chcąc przez zmniejszenie ilości godzin pracy, dać zatrudnienie o- wym 800 robotnikom. Zarząd fabryki nie chciał się na to zgodzić, wobec czego wy- buchł strajk.

Znowu zamach na pociąg

na Wileńszczyźnie.

WARSZAWA, 15 września (tel. wł.). Ubiegłej niedzieli w godzinach popołudniowych usiłowano dokonać zamachu na pociąg na linii Nowa Wilejka—Bezdan w odległości 20 km. od Wilna. W tym celu na torze ułożono kupę wielkich ka-

łukowanych, chcąc przez zmniejszenie ilości godzin pracy, dać zatrudnienie o- wym 800 robotnikom. Zarząd fabryki nie chciał się na to zgodzić, wobec czego wy- buchł strajk.

Pod cenzurą

Główny Urząd statystyczny.

WARSZAWA, 15 września (tel. wł.). Ministerstwo spraw wewnętrznych zwróciło się do Głównego Urzędu Statystycznego z żądaniem, ażeby komunikaty tego urzędu dotyczące stanu bezrobocia, produkcji, obrotów pieniężnych itd. przed

ujawnieniem ich w formie komunikatu były przesyłane do ministerstwa spraw wewnętrznych. Zarządzenie to ma na celu niepublikowanie szeregu wiadomości, dotyczących skutków kryzysu.

Plan rozwiązania Heimwehry w Austrii

WIEN, 15. 9. (PAT). Jak donosiliśmy, wczoraj rano aresztowano ks. Stahremberga. Ks. Stahremberg zażądał żelaznego listu, obiecując stawić się na żądanie. Władze odmówiły temu żądaniu i postawiły ks. Stahremberga do aresztu sądu krajowego w Linzu. Oprócz ks. Stahremberga aresztowano w Górnej Austrii 7 osób. Dotychczas nie zdołano aresztować Priemera. Prawdopodobnie ukrywa się on w Górnej Austrii.

WIEN, 15. 9. (PAT). W całej

promitowany doszczętnie. Nie udało mu się pociągnąć za sobą społeczeństwa i wystarczyło kilka oddziałów wojska, by zamach unicestwić.

Ostatnie wystąpienie faszystów austriackich powinno być ostrzeżeniem, czym jest faszysta i do czego dąży, a dla klasy pracującej winno być zachętą w dalszej jego walce z tym zwyrodnieniem politycznym. Tylko bowiem dzięki sile i postawie austriackiej klasy pracującej — zamach nie przybrał szerszych rozmiarów i gdyby nie ten czynnik, gotowy w każdej chwili do walki, dzisiejszy reżim w Austrii byłby już przesądzony.

Austrii panuje zupełny spokój. Oddziały wojskowe, pozostające w Styrii, trzymane są w pogotowiu. Rząd związkowy zdecydowany jest, jak słyhać, rozwiązać Heimwehrę i przeprowadzić jej rozbrojenie.

Dzienniki wieczorne zamieszczają obszernie relacje o wydarzeniach wczorajszych i stwierdzają, że pod względem wojskowym zamach był starannie przygotowany we wszystkich szczegółach. Nietylko w Styrii i w Górnej Austrii, ale także pod Wiedniem były próby zamachu.

Dalsze aresztowania przywódców puczu.

WIEN, 15. 9. (PAT). W całej Austrii panuje całkowity spokój. W ciągu dnia wczorajszego aresztowano licznych przywódców onegdajszego puczu. Skonfiskowano również znaczne ilości broni. Dr. Priemer zbiegł dzisiejszej nocy w kierunku granicy, czy jednak zdołał ją przekroczyć nie zostało jeszcze ustalone.

Socjaliści wystąpili z Rady m. w Grodnie

WARSZAWA, 15 września (tel. wł.). Radni z grup robotniczych w grodzieńskiej Radzie miejskiej: P. P. S., Bundu i Poale Sjonu, złożyli swoje mandaty radzieckie.

W deklaracji stwierdzają, że przy obecnym układzie sił w Radzie miejskiej nie mogą przeprowadzić swych postulatów a nie chcą brać odpowiedzialności za nieudolną, rozrutną i szkodliwą dla klasy robotniczej i dla miasta gospodarkę obecnego Magistratu.

Magistrat w Grodnie opiera się na większości, składającej się z „sanatorów” i żydowskiej burżuazji.

Moratorium Ameryki dla Niemiec.

WASZYNGTON, 15. 9. (PAT). Rząd wyraził zgodę, aby Niemcy zawiesili na przeciąg 12-tu miesięcy wpłatę 9 milionów dolarów, należnych obywatelom amerykańskim.

417

wszędzie do nabycia

WYCIĄG Z PROTOKUŁU WSPÓLNEGO
(z dnia 11. września 1931 r.)

Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 205 czasopisma p. t. „Dziennik Ludowy” z daty Lwów dnia 8. września 1931 r. do Sygn. VI. I. Pr. 423—31 na posiedzeniu niejawnym w dniu 11. września po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie

postanawia:

A) uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 7. września 1931 r. przez prokuratora sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dziennik Ludowy” Nr. 205 z daty Lwów dnia 8. września 1931 r. zawierającego w artykule 1) p. t. „Prof. Ignacy Chrzaniowski” w ustępie od słów prof. Chrzaniowski jest” do końca artykułu, 2) w artykule p. t. „Sanacja” w ustępie od słów „widocznie” do końca artykułu, znanioną występu z paragr. 300 ust. kar. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl par. 300 u. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego.

Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieszczać bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w par. 21 ust. druk. z 17/12 1882 Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł.

UZASADNIENIE:

Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu wyszydzanie i nieprawdziwymi twierdzeniami i przekręcaniem faktów poniżyć w powadze zarządzenie władz pod względem ich urzędowania w zakresie prawa nominacji i zwalniania osób pozostających w stosunku służbowym do państwa i pobudzić innych do wzgardy i nienawiści przeciw tymże Władzom, co odpowiada znamionom występu z par. 300 ust. kar.

Według par. 487, 489, 493 pk. oraz par. 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Przewodniczący: Medyński w. r., protokolant: Mikuszcwski w. r. Za zgodność: Lipanowicz st. sekr.

Dla każdego coś w Kawiarni „LOUVRE”

Wyborna kawa — Olbrzymi wybór czasopism — Jasne i wygodne pokoje do gry. — Wieczorem: Koncert - Kabaret - Dancing - Bar. W niedzielę „five - o - clock”.

Przeciw fałszywemu wskaźnikowi drożyznianemu.

WARSZAWA, 14 września (tel. wł.). Komisja statystyczna ogłosiła ostatnio wskaźnik obliczeniowy płac robotniczych z obniżeniem o 2 proc. Przedstawiciele związków zawodowych zebrali ceny artykułów pierwszej potrzeby z Warszawskiej Spółdzielni Spożywców, Mniejszych Zakładów Zaopatrywania i Agriku i stwierdzili, że w miesiącach lipcu i sierpniu ceny na 34 artykuły będące podstawą do obliczeń Komisji Statystycznej nie uległy zmianie, część artykułów zrosłała i tylko zaledwie chleb, kasza i fasola nieznacznie staniały.

Wobec tego dnia 11 bm. delegacja Warszawskiej Rady Związków Zawodowych złożyła na ręce wicemin. pracy i opieki społecznej i wicemin. spr. wewn.

MARJA Relles-Krauzowa

udziela nauki gry na fortepianie, przedmiotów teoretycznych z zakresu muzyki, przygotowuje do egzaminów państwowych. 610

— Zgłoszenia między 12—16 —

ul. Łozińskiego I. 6.

Masówka komunistyczna w szkole tańca.

Aresztowanie 80 osób.

WARSZAWA, 15 września (tel. wł.). Policja polityczna dowiedziała się, że w sali szkoły tańców przy ul. Hipoteckiej 8 ma się odbyć, pod płaszczykiem wieczorku, zebranie komunistyczne studentów i studentek.

Rewizja w lokalu trwała około trzech godzin, znaleziono masę bibuły komunistycznej, ukrytej za piecem i w ubikacji ogólnej. Po skończeniu rewizji wszystkich uczestników zebrania w liczbie 80 osób, studentów i studentek, przeprowadzono do policji politycznej w ratuszu.

Po wyłączeniu zwołano 48 osób, 32 osoby zaś przekazano sejmowemu śledczemu. Właściciele szkoły tańca zostaną pociągnięci do odpowiedzialności za niezastosowanie się do przepisów i niezjawienie władz o wynajęcie sali.

ZGINAŁ NA BOISKU SPORTOWYM.

KATOWICE, 15. 9. (PAT). Zmarł tu na udar serca dyrektor Volksbundu Karol Renge. Śmierć jego nastąpiła w chwili, gdy zamierzał powitać przemówieniem na boisku sportowym Diana członków niemieckiego towarzystwa gimnastycznego, którego był honorowym prezesem. 4

Po błazeńskim zamachu stanu w Austrii.

WIEDEŃ, 15. 9. (PAT). Rząd związkowy wydał zarządzenie, mocą którego wszyscy urzędnicy, którzy brali udział w jakiegokolwiek we wczorajszym zamachu stanu mają być niezwłocznie zawieszani w urzędowaniu i pociągani do odpowiedzialności bądź dyscyplinarnej bądź karnej.

WIEDEŃ, 15. 9. (PAT). Akcja Heimatschutzu została zlikwidowana również w Mürtzschlag, Leoben i Bruck. — Członkowie Heimatschutzu opuścili obsadzone przez siebie gmachy. Oddziały wojsk związkowych zajęły wszystkie te miejscowości. W G. Austrii panuje spokój. W Gracu władze nie dopuściły do zbierania się oddziałów Heimatschutzu. W pozostałych prowincjach panuje całkowity spokój. Dalszych walk nie należy się już obawiać gdyż wojsko, policja i żandarmerja czuwa nad spokojem. Wojska rządowe znajdują się w pogotowiu. Część garnizonu wiedeńskiego załadowana została do wagonów gotowych do wyruszenia z zagrożonych okolic.

W czasie walk w Kapfenbergu pomiędzy socjalistycznym Schutzbundem a Heimwehrą zabity został jeden socjalista a rany odniosło 7 członków Heimwehry i jeden członek Schutzbundu.

memoriały, domagające się wydania zarządzenia w kierunku unieważnienia nieślusznego orzeczenia Komisji za miesiąc ostatni. Jednocześnie przedstawiciele zw. robotniczych zgłosili prośbę o dopuszczenie swych przedstawicieli do udziału w pracach komisji statystycznej, chcąc w ten sposób na przyszłość zapobiec tego rodzaju krzywdzącym zarządzeniom.

Mac Donald wicekrólem Indyj.

LONDYN, 15. 9. (Wedle panującej w tutejszych kołach politycznych opinii, w kwietniu nastąpi dymisja rządu Mac Donalda, premierem zostałby wówczas bez wyborów Baldwin, na podstawie kompromisu z liberałami co do częściowego wprowadzenia w życie taryfy celnej w celach protekcyjnych, przyszyły zaś budżet wprowadzałby w życie zapewne Lloyd George, jako kanclerz skarbu i gabinetu Baldwina.

Mac Donald zostałby mianowany wi-

Cel wizyty franc. ministrów w Berlinie.

BERLIN. Znaczna część prasy niemieckiej, która reprezentuje umiarkowane skrzydło polityki niemieckiej, pisze w ostatnich dniach tak, jakby o wizycie francuskich mężów stanu Laval'a i Briand'a w Berlinie nie było najmniejszej wątpliwości. Jeśli ojdzie do wizyty francu-

skich polityków w Berlinie, to charakterystycznym dla obecnej sytuacji w Europie będzie, że rozmowy berlińskie prowadzone będą nie tylko na temat polityczny, ale i gospodarczy. Nie można mówić wprawdzie o jakimś ściśle ustanowionym programie, ale przypuszczać można, że chodzi o współpracę gospodarczą, (odnośnie do węgla francuskiego i rudy niemieckiej), o których to planach mówiono już kilkakrotnie. Mówić się będzie również o finansowaniu różnych przedsięwzięć niemieckich przez kapitał francuski, jak również o tem, w jaki sposób niektóre gałęzie przemysłu niemieckiego mają odrestaurować francuskie kraje zniszczone w czasie wojny. Chodzi o plany tak domniósłe, że ich realizacja zupełnie zmieniłaby dotychczasową strukturę gospodarczą Europy, lecz realizacja tych planów napotyka na wielkie przeszkody.

Bojowa mowa

przeciw rządowi Mac Donalda

BRISTOL. Na kongresie angielskich Zw. Zawodowych wygłosił generalny sekretarz Citrine bojową mowę przeciw rządowi. Mowca zarzucił nowemu gabinetowi, że wykorzystuje położenie gospodarcze, aby krajowi narzucić politykę przedsięwzięć. Bezsownie stwierdzony jest fakt, mimo wszystkich zaprzeczeń rządowych, że ograniczenie zasiłków dla bezrobotnych było głównym warunkiem za granicznych banków. Amerykańscy bankierzy chcą wykazać, że Anglia przez ustawę ubezpieczeniową dla bezrobotnych popadła w katastrofę finansową i w ten sposób pragną przeszkodzić wprowadzeniu podobnej ustawy w St. Zjednoczonych.

Do wypraw ślubnych najtaniej piękne KOLDRY, MATERACE KOCE wełniane. PODUSZKI, PRZESCIERADŁA, POSZEWKI poleca znany Magazyn W. IZYCKIEGO. Lwów, KOPERNIKA 3. 550

Francja pęcznieje od złota.

PARYŻ. Rezerwa złota w Banku francuskim wzrosła znowu w ostatnim tygodniu o blisko 4 i pół milionów franków. Ogółem Francja posiada w rezerwo-wej gotówce rezerwową sumę 58 miliardów 568 milionów franków.

NADESŁANE

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

Operator, położnik i ginekolog

Dr. Albin Garbień

przeniósł ordynację z dniem 15. IX. 1931

na ul. Słowackiego 14 I. p.

(obok Główniej Poczty). 667

Godziny ordynacyjne: 3—5 popołud.

Nr. tel. 1-71 (tylko w czasie ordynacji), poza godzinami ordynacyjnymi Nr. tel. 12-15.

Podziękowanie.

Zarządowi Związku Prac. M. K. E., kolegom, p. kontrol. Szezurowskiemu, którzy zajęli się pogrzebem ś. p. Rudolfa Koszyczka i oddali mu ostatnią przysługę, tą drogą zaszyłam serdeczne „Bóg zapłać“.

SIOSTRA.

Zboże i ziemniaki dla bezrobotnych.

WARSZAWA, 15 września (tel. wł.). Na żądanie ministerstwa pracy Związek gield zbożowych został zobowiązany do dostarczenia określonych ilości zboża i ziemniaków na cele walki z bezrobociem.

Brak pracy droga do sądu doraźnego.

Na stacji kolejowej w Monasterzyskach dokonano samosądu na osobie naczelnika stacji Bisza Oto jeden z zredukowanych robotników kolejowych, niejaki Biermajer w przystępie rozpacz strzelił do Bisza, raniąc go ciężko w głowę.

Jak wiadomo od 10 bm. obowiązują u nas sądy doraźne, przed takim sądem stanął Biermajer w najbliższych dniach.

—:::—

NA SEZON na ubrania męskie, Poleca: Fabryczny SKŁAD SUKNA jesienno-zimowy

palta, futra, płaszcze, kostjumy damskie

I mundurki studenckie

K O C E

na łóżka i konie

w wielkim wyborze Towary wyborowe -- ceny najniższe

Ludwik Ralski

Lwów, Rutowskiego 7

(naprzeciw katedry)

Zaległe podatki płatne w naturze.

WARSZAWA. Rada ministrów uchwała — jak wiadomo — projekt ustawy o uiszczaniu zaległych podatków w naturze.

Projekt rządowy, który zostanie wniesiony na najbliższą sesję sejmową, zawiera upoważnienie dla ministra skarbu do poboru zaległych państwowych podatków bezpośrednich w naturze, żytem, pszenicą, jęczmieniem, ziemniakami i węglem. Podatnicy, którzy zechcą skorzystać z tego sposobu zapłaty, będą mogli dostarczyć zboże, ziemniaki lub węgiel na własny koszt organom, wyznaczonym w tym celu przez ministra skarbu. Projekt przewiduje dalej, że węgiel przyjmowany będzie według miejscowych cen rynko-

wych, zboże zaś i ziemniaki według cen o 10 proc. wyższych od miejscowych cen rynkowych.

O ile celem ściągnięcia zaległości podatkowych władze skarbowe wdrożyły już kroki egzekucyjne, podatnik będzie mógł uwolnić się od dalszej egzekucji, jeżeli zaległości, wraz z narosłymi kosztami egzekucyjnymi uiszczy w naturze. Przepis ten daje więc możliwość podatnikowi uwolnienia się od licytacji.

Pozatem rozporządzenie określi rodzaj podatków i rodzaje zaległości, które będą mogły być spłacane w naturze. Przewidywane jest, że w naturze będą mogły być uiszczane tylko te zaległości, które powstały z dniem 1 kwietnia 1929.

Sąd doraźny w Warszawie

WARSZAWA, 15 września (tel. wł.). Wkrótce w Warszawie odbędzie się pierwszy sąd doraźny, przed którym stanie dwóch sprawców napadu bandyckiego dokonanego ubiegłej soboty na mieszkanie właścicielki kina Franciszki Grünbergowej przy ul. Chłocnej.

Tło tego napadu przedstawia się następująco:

11 bm. około godz. 10 wieczorem do mieszkania p. Franciszki Grünbergowej ktoś zapukał. W mieszkaniu była tylko Grünbergowa oraz służąca Władysława Sawicka. Na pytanie: „Kto tam?” z za drzwi odpowiedziano: „List pilny dla pań dyrektorki“.

Służąca otworzyła drzwi i ujrzała dwóch osobników, z których jeden sterczał z rewolwerem, kazał milczeć i położyć się na podłogę.

W tym momencie do przedpokoju weszła p. Grünbergowa. Bandyta podskoczył do niej i przyłożywszy lufę rewolweru do skroni, krzyknął: „Dawaj forę bo kula w łeb“. Przerazona p. G. drżącym głosem odparła: „Co mam, to dam, ale nie zabijacie mnie“.

W tym czasie druga ze służących p. G. powracała z miasta. Wówczas jeden z opryszków schwylił ją za rękę, usiłując wciągnąć do mieszkania. Dziewczyna resztą sił oswobodziła się z rąk bandyty, wybiegła na klatkę schodową i wszczęła alarm, poczem bandyci zbiegli.

Wszczęto energiczne śledztwo. Grünbergowa stwierdziła, iż jednego z bandytów gdzieś widziała, nie przypomina sobie, czy na ulicy, czy u siebie w kinie, podając jednocześnie jego rysopis.

W toku dalszych dochodzeń ustalono, że bileter kina „Czary“ J. Klekot rozmawiał z pewnym osobnikiem, który w toku rozmowy wypyttywał się o właścicieli

kina, o ich adres itd.

Roztoczono obserwację nad kinem „Czary“ i ustalono, iż osobnikiem, który rozmawiał z bileterem Klekotem, jest niejaki „Maniek“, którego nazwiska i adresu nie zdołano ustalić.

Poczęto robić wywiady z dziewczętami, które uczęszczają do kina „Czary“, przyczem dowiedziano się, iż ma on kochankę, która pracuje w fabryce wózków dziecięcych na Woli. Jest to Eugenia Czapska, która zeznała, iż istotnie ma kochankę, imieniem „Maniek“, jednakże adresu jego i nazwiska nie zna. Zeznała jednakże, iż często bywa on w kawiarni przy ul. Solec 89, której właścicielką jest Janina Maliszewska.

Ustalono też, iż kochanek Maliszewskiej jest przyjacielem „Mańka“. Z podanego rysopisu wynikało, iż ów przyjaciel „Mańka“ jest drugim bandytą, który brał udział w napadzie na mieszkanie G.

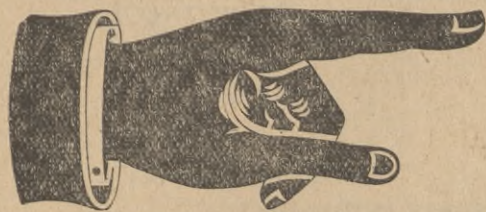
W niedzielę wieczorem czterech wywiadowców, przebranych za piaskarzy, udało się do kawiarni Maliszewskiej i zajęło jeden ze stolików. Spostrzegli oni, iż w kącie siedział pewien osobnik, którego wygląd zgadzał się z rysopisem owego „Mańka“.

W międzyczasie nadszedł kochanek Maliszewskiej. Maliszewska, widząc wchodzącego kochanka swego, dała mu znak, by opuścił kawiarnię, przypuszczając, że święci się coś niedobrego. Obaj osobnicy powstał i skierowali się ku wyjściu.

W tej chwili rzekomi piaskarze wydobyli rewolwery i zatrzymali obydwu opryszków. Zakutych w kajdany przeprowadzono do urzędu śledczego.

W toku badań ustalono, iż „Maniek“ nazywa się Marjan Jabłonkowski, kochanek zaś Maliszewskiej Stefan Szajdak, karany już 6-letniem ciężkim więzieniem.

Na raty!

Na raty!

Na raty!

KSIĄŻKI SZKOLNE

dla szkół powszechnych, średnich, handlowych i seminarjów

Towarzyszom i członkom Związków zawodowych wydajemy książki na dogodne raty za deklaracjami potwierdzonymi przez Zarządy Związków zawodowych. — Deklaracje takie można otrzymać w każdym Związku. —

KSIĘGARNIA LUDOWA, Lwów, ul. Szajnochy 2.

Jaki zawód mam wybrać? Z dwóch odcinków frontu gospodarczego.

PRAGA. W dzisiejszych ciężkich czasach pożądane jest, aby każdy człowiek znalazł się na swym miejscu zależnie od swych zdolności duchowych i fizycznych, talentu i zamiłowania i aby przygotował się do powołania, w którym według współczesnego stanu na rynku pracy, ma widoki egzystencji. Społeczeństwo może znacznie ułatwić to poszukiwanie i wybór właściwego powołania każdej jednostce w specjalnych instytucjach do tego celu utworzonych.

Takich instytucji liczy Czechosłowacja około 30 i znajdują się one w 28 większych miastach. Założone zostały w przeciągu kilku lat. Popularność ich stale wzrasta. Stolica Czechosłowacji Praga posiada trzy takie poradnie, w których wyznacza się kierunek życia.

Poradnie te, założone przez ministerstwo opieki społecznej mają za zadanie zbadać młodzież od czternastu do ośmiastu lat. Przy pomocy nowoczesnych metod psychotechnicznych, stwierdzi się jej zdolności, zamiłowania i talent a lekarze specjaliści stwierdzają fizyczną stronę da-

Oprócz tego dzieci badane są pod względem psychicznym. Chodzi przede wszystkim o stwierdzenie ich inteligencji. Oczywiście, że poradnie nie mogą spełnić swego posłannictwa w zupełności, bowiem powodzenie w życiu zależy również od innych okoliczności, ale przyznać natomiast trzeba, że dzięki poradom psychotechnicznym tych instytucji, wiele osób unika błędów, które w niejednym wypadku mogłyby doprowadzić do katastrofy życiowej.

W „Gazecie Handlowej“, piśmie apolitycznym, rejestrującym wszelkie przejawy w życiu handlowym, czytamy:

W branży galanterijnej

sytuacja jest nadwyraz ujemna. W r. ub., jakkolwiek naogół było źle, to jednak sytuacja była o wiele znośniejsza. Dowodem tego pogorszenia jest w pierwszym rzędzie znaczny spadek liczby kupujących, wynoszący w porównaniu z r. ub. przeszło 50 proc. Oprócz tego tak znacznego

spadku ilości klientów, ci, którzy kupują również poważnie ograniczyli swe zapotrzebowania. Poza to sprawę tę komplikuje pewna nieufność klienteli do cen. Bez względu na to, że ceny w porównaniu z r. ub. na wszystkie artykuły znacznie spadły, klienci żądają dalszych zniżek. Wpływa to ujemnie na sytuację finansową, jakiej, niestety, nie można zaliczyć do dobrej. W r. b. branża galanterijna odczuła w bardzo wielkim stopniu redukcję pborów urzędników, będących licznymi naszymi konsumentami. Jeżeli chodzi o najbliższy okres czasu, to nie spodziewamy się zmiany na lepsze. Przeciwnie, obawiamy się, iż kryzys znacznie się zaostreży.

„Sytuacja

w handlu i wytwórniach mebli

w całej Polsce w obecnym okresie jest bardzo zła. Główną przyczyną ciężkiej sytuacji przemysłu meblowego jest bardzo niski ruch budowlany.

Dużą stratą w bilansie każdego poważnego przedsiębiorstwa meblowego jest ogładnienie sfer ziemiankich, które, w ciężkim będąc kryzysie, nie są w stanie kupować. Wyłączamy tu nieliczne jednostki spośród naszej arystokracji, meblującej się w Wiedniu, bądź też w Gdańsku i zaopatrującej się w wyroby pochodzenia niemieckiego.

Do powyższych przyczyn przylacza się jeszcze jedna natury ogólnej, a mianowicie, t. zw. popularnie „strajk nabywców“, wytworzony oczekiwaniami dalszej niżki.

Obrót w bieżącym sezonie w porównaniu do r. ub. zmniejszył się prawie o 60 proc. Wyplacalność klienteli naogół licha. Zdarzają się wypadki protestów, tak, że firmy przy dobrym kliencie muszą być ostrożne i udzielają najwyżej 12 miesięcznego kredytu wekslowego“.

1-40

Lekarz-Dentysta

Dr. H. Meschel

Lwów, Sykstuska 32

Tydzień propagandy dróg Czechosłowacji.

PRAGA. — W ramach tegorocznych jesiennych targów praskich urządzono „tydzień propagandy dróg czechosłowackich“, który ma się przyczynić do rozwiązania problemu drogowego w Czechosłowacji. Chodzi o to, aby sprawa rozbudowy i oprawy dróg rozwijała się na jednolitej platformie prawnej, technicznej i finansowej.

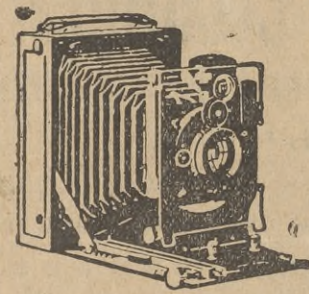
Na wystawie tej posiadają własne eksponaty wszelkie czynniki zainteresowane w budownictwie drogowym, a więc przedsiębiorstwa budowlane, dalej przedsiębiorstwa dostarczające maszyn i materiałów budowlanych.

W ramach wystawy techniki drogowej w tygodniu propagandy urządzone są odczyty o wszelkich problemach, związanych z budową dróg. Cała akcja cieszy się olbrzymim zainteresowaniem. — Nie ulega wątpliwości, że wystawa i tydzień propagandy przyczyni się w znacznej mierze do polepszenia stanu dróg czechosłowackich, które zresztą należą do najlepszych w Europie.

Idealny upominek

dla młodzieży, to
aparat fotograficzny

„KODAK“

Każda inna zabawka po kilku dniach zabawy pozostaje rzuczoną, zaś aparat fotograficzny jest najużyteczniejszą i najtrwalszą rozrywką. 566

Już w cenie zł. 30—, 40—, 50—, dostaniecie dobry aparat w firmach

Jan Bujak Lwów, Kopernika 4.

i Kinofot Lwów, pl. Marjacki 6-7.

Namydlony minister i zaspany królewicz.

W uzupełnieniu wiadomości — które wczoraj podaliśmy — o przyjeździe królewicza perskiego do Warszawy, pisma donoszą:

Onegdaj około 6.30 rano przyjechał na dworzec Główny 12-letni syn szacha perskiego Szachpour - Machmed - Reza.

Królewicz perski ze swoją siostrą zajął trzy wagony łącznie ze sleepingiem i wozem restauracyjnym.

Na dworcu oczekiwali następcę tronu członkowie legacji perskiej w Warszawie oraz przedstawiciele MSZ., szef protokołu dyplomatycznego Romer, zastępca szefa protokołu Przeździecki oraz z ramienia

p. Prezydenta — płk. Głogowski.

W chwili, gdy pociąg wśród strumienia ulewnej deszczu wjechał na stację, następca tronu spał jeszcze.

Natomiast w jednym z okien sąsiedniego wagonu mignęła namydlona twarz pełnomocnika ministra Persji. Syn ministra, młody Assud - Bohador, wołał do matki: Mamusi! tatuś się goli!

Pociąg przetoczono na inny tor. O godzinie 8.30 młodego księcia powitali przed stawiciele poselstwa perskiego i reprezentanci rządu polskiego. Następcę tronu otrzymał kwiaty i cukierki.

Wyścigi śmierci.

W ub. sobotę rozpoczęły się w Anglii wyścigi lotnicze o puchar Schneidra, które budzą olbrzymie zainteresowanie w świecie. Jak donosiliśmy, przy próbach ćwiczeniach przez wyścigami por. Stainforth osiągnął niebywałą szybkość 724 km. na godzinę, bijąc rekord z r. 1929 kap. Orlebera, wynoszący 575.5 km.

724 km. na godzinę — tj. 12 km. na minutę, przeszło 200 metr. na sekundę! Gołąb, najszybszy lotnik wśród ptaków, osiąga tylko 67, a echo, jeśli niema przeszkód — 340 metr.!

Jeszcze przed 18 laty świat zdumiewał się osiągnięciem na samolocie szybkością 73 km. na godz. Już po roku liczba ta została podniesiona do 139. Od tego czasu rekordowe szybkości gwałtownie rosną. Rok 1927 dał rekord 350 km., Waghorn osiąga w r. 1929 przeciętną szybkość 528.8 km. W tymże roku, jak wyżej podano, kap. Orleber pobił ten rekord.

Szybkości takie są wprost niezrozumiałe. Specjaliści szukają wyjaśnienia tej sprawy, bo przecież szybkości te do tego stopnia zużywają materiał, że życie maszyny ocenia się nie na dłużej, jak na je-

dną godzinę. Wyścig o puchar Schneidra odbywa się na trasie trójkątnej, wynoszącej 50 km., przyczem trzeba przebyć w sumie 350 km. Na pokrycie trasy nowe maszyny zużywają około pół godziny czasu.

Tajemnice konstrukcji tych nowych maszyn są zazwyczaj strzeżone przez admiralację brytyjską.

Takie loty na szybkość są w pierwszym rzędzie wyścigiem śmierci. Najdrobniejsza wada motoru, maszyny czy kierowania, prowadzi niezawodnie do najstraszniejszych katastrof. Nagłe opuszczenie się na wodę przy tej szybkości oznacza koniec pilota. Zresztą wyniki ostatnich lotów ćwiczebnych dowodzą tego w straszający sposób. Anglia straciła zwycięzcę z r. 1929 Waghorna, dalej Wharsleya, Kinkeada i przed dwoma tygodniami Brintona. Włochy straciły Motte, Montiego i Dalmolina; Francja straciła świetnego pilota kap. Bougalt. Są to jedynie nazwiska, które doszły do wiadomości opinii publicznej, a iluż zginęło bezimiennych bohaterów!

—

HERBATA RIEDLA

nej osoby, by ostatecznie orzec, do jakiej pracy dany młodzieniec lub dziewczyna się nadaje, przyczem uwzględnia się zapotrzebowanie na rynku pracy w danej chwili.

Do poradni przychodzą dzieci, które chcą być rzemieślnikami, lotnikami, nauczycielami itp., ale nieraz zdarza się, że funkcjonariusze orzekną, iż ten, któryby chciał być np. lotnikiem lepiej uczyni, jeśli zostanie szewcem. Poradnie współpracują oczywiście ze szkołami. Lekarze znów orzekają, czy dany młodzieniec fizycznie zdolny jest do pracy, dla której wykazuje pewne uzdolnienie umysłowe. Dzieci wypełniają odpowiedni kwestionariusz, w którym mają napisać, czym chciałyby być w przyszłości.

Kościół, jakiego jeszcze nie było.

Kolonja amerykańska wniosła za kilka milionów franków świątynię protestancką w Paryżu, która to świątynia zostanie w tych dniach uroczystie otwarta.

Gmach jest w stylu gotyckim, uwieńczony pozłacaną wieżą. Przy świątyni znajduje się... dancing, fumoir, sala dla gry w karty i teatr. Jest to chyba pierwszy na świecie kościół będący zarazem miejscem poświeconem grom i zabawom towarzyskim.

Niesłychana ta inicjatywa jest mocno krytykowana. Na wszystkie zarzuty inicjatorowie sekciarskiego kościoła odpowiadają:

— Wesołość i zdrowe rozrywki, nie mają w sobie nic złego i nie obrażają uczuć religijnych. Cóż w tem złego zasiać spokojnie do brydża, zapalić papierosa, lub pozwolić tańczyć młodym ludziom?

Kolorowe witraże świątyni zestawiają sceny walk o Niepodległość amerykańską i obrazy z Wielkiej Wojny, a nawet Rewolucji Francuskiej.

Wśród pamiątek pokazują ławkę, na której usiadł prezydent Wilson, a pochodzącą z dawnego kościoła amerykańskiego w Paryżu.

Wyprawa na Kachenjungę.

Potężny masyw Himalajów długości 2.400 kilometrów, szeroki na 220 klm, oddziela Indje od Tybetu. Góry te nazywają Hindusi „mieszkaniem zimy i śniegu“, są one najwyższe na świecie. Szczyt Mount Everest wynosi 8.558 metrów a Kachenjunga 8.440 metrów. Cały ten masyw niedostępny, pokryty wiecznym śniegiem, — nęcił zawsze nieustraszonych turystów i uczonych.

Szczególnie starano się zdobyć Kachenjungę, jakkolwiek wiadano, że szczyt ten należy do najtrudniejszych na świecie.

Do tej pory nikt nie wyszedł na Kachenjungę. W 1905 próbowała nań dostać się ekspedycja szwajcarska, w 1929 Bawarczy. W 1931 r. wybrała się na tę niebezpieczną turę ekspedycja niemiecka pod przewodnictwem Bauera, Schallera Hermana, dr. Wiena i Hartmana.

Przy wejściu napotkali turyści jeszcze roślinność, po ujęciu jednak paruset metrów widok gruntownie się zmienił i oczom członków ekspedycji ukazały się Himalaje w całej swojej grozie.

Na wysokości 5.000 metrów rozpoczęły się trudności — dość pomyśleć, że trzeba wspiąć się na omal prostopadłe ściany i że temperatura spada z każdym metrem. Uczestnicy wyprawy mieli ze sobą ciężkie aparaty filmowe, narzędzia naukowe, tak, że to zwiększało przeszkody. Na wysokości 6.000—7.000 metrów wspinanie się jest połączone z nieludzkimi wprost wysiłkami, prawie wszystkie eks-

pedycje z tego miejsca musiały zawrócić. Tu też poniósł tragiczną śmierć Herman Schaller.

Metr za metrem jest zdobywany niezwykłym trudem; trzeba kolosalnego wysiłku nerwów i przytomności, aby posuwać się naprzód. Po kilkunastu metrach ekspedycja zatrzymuje się i następuje chwilowy odpoczynek.

Młody, bo 25-letni, Herman Schaller urodził się w Monachium; z zawodu technik, od 17 roku życia był gorącym miłośnikiem gór. Każdą wolną chwilę spędzał w górach. Kachenjunga, będąca celem i marzeniem życia Schallera stała się jego grobem.

Nieprowadzenia, łączące się ze śmiercią wielu dzielnych turystów i uczonych, stawiają przed nami pytanie, w jakim celu przedsięwzięte są te niebezpieczne wyprawy?

Trzeba być samemu sportowcem i kochać góry, aby zrozumieć i odpowiedzieć na to pytanie.

Ale i chęć wzbogacenia nauki i wiedzy ciągnie ludzi w te niedostępne wyżyny. Do tej pory bowiem nauka nie zdaje sobie dokładnie sprawy z wysokości tych gór i ich wyglądu. Jeśli zważywszy przytem, że Mount Ewerest i Kachenjunga posłużyć mogą jako stacje meteorologiczne ważne także dla Europy, to ocenimy należycie wielkość czynów tych bojowników sportu i nauki.

Nowożytny potwory.

NAJWIĘKSZA MASZYNA ELEKTRYCZNA.

Największa na świecie maszyna do wytwarzania elektryczności znajduje się w Nowym Jorku. Może ona rozwinąć taką siłę, że potrafiłaby zaopatrzyć w elektryczność wszystkie największe miasta w Polsce razem wzięte, a mianowicie: Warszawę, Łódź, Lwów, Kraków i Poznań. Turbina ta została zbudowana na zamówienie amerykańskie w Szwajcarii. O wielkości jej daje wyobrażenie to, że na przewiezienie jej trzeba było 84 wagonów kolejowych i to największych. We wnętrzu turbiny tam, gdzie para uchodzi, mogłoby znaleźć wygodne pomieszczenie 60 ludzi. Maszyna ta ustawiona na miejscu, zajmuje przestrzeń 500 metrów kwadratowych.

Posiada ona 4 największe w świecie kotły parowe. Każdy z tych kotłów przemienia w ciągu godziny 200 tysięcy litrów wody na parę. W piecach zaś należących do każdego z tych kotłów zużywa się w ciągu godziny 600 cetnarów metrycznych węgla. Czemże wobec tego żarłocznego potwora z żelaza są owe potwory, o których mówi legenda, a które zadawały się polknięciem raz na dobę jakiegoś cięcia albo człowieka — chudziaka?

Program radiowy

ŚRODA, 16. września.

- 11.58. Sygnał czasu i hejnał.
- 12.10. Odczytanie progr. na dzień bież.
- 12.15. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 13.10. Komunikat meteorologiczny.
- 14.50. Komunikat gospodarczy.
- 15.10. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 15.25. „Wśród książek“ omówienie ostatnich wydawnictw.
- 15.45. Lwowski komunikat harcerski.
- 16.00. Program dla dzieci. Pogadanka p. Ireny Lubiakowskiej „Dojrzwające jabłko“ i p. Hohendlingerówny „Mops i niedola“.
- 16.30. Muzyka z płyt gramofonowych.
- 16.50. Radiokronika dr. Marjana Stępowskiego.
- 17.10. Muzyka z płyt.
- 17.15. „Pierwsza polska łódź podwodna“ wygl. red. E. Kozłowski.
- 17.30. Płyta gramofonowa.
- 17.35. „Święte miasto na Ceylonie“ wygl. prof. M. Siedlecki.
- 18.00. Utwory Jana Straussa, w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. J. Ozimńskiego.
- 19.00. Rozmaitości.
- 19.20. Kom. Tow. Zach. Hodowli Kon.
- 19.25. „Bez matek“ wygl. p. Wanda Wojtowicz-Grabinska.
- 19.40. Skrzynka pocztowa rolnicza, koresp. b. omówi p. inż. W. Tarkowski.
- 19.55. Komunikat meteorologiczny.
- 20.00. Transm. z Warszawy. Prasowy Dziennik Radiowy.
- 20.10. Komunikat sportowy.
- 20.15. Koncert muzyki lekkiej w wyk. ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota, Witold Conti (tenor) i Wł. Walentynowicz (akomp.) W przerwie koncertu „Silva rerum“.
- 21.30. Sluchowisko „Sobieski pod Wiedniem“.
- 22.15. Dodatek do Pras. Dziennika Radiowego.
- 22.50. Komunikaty z Warszawy.
- 22.55. Odczytanie programu na dzień nast.
- 23.30. Arje operowe w wykonaniu p. Anieli Szlemińskiej (akomp.) p. L. Urstein.
- 23.00. Muzyka taneczna z teatru „Bagatela“ we Lwowie.

NAJWIĘKSZY PAROWÓZ.

Do niedawna największy parowóz miała Austria. Ważył on 118 tysięcy kilogramów i używany był przy pociągach pośpiesznych. Największa szybkość, jaką mógł rozwinąć, wynosiła 110 kilometrów na godzinę.

W tej chwili jednak Niemcy wyprzedziły Austrię na tem polu. Posiadają one bowiem parowóz, który waży wprawdzie o 4.000 klg. mniej, ale szybkość jego wynosi 120 kilometrów na godzinę.

Amerykanie zwrócili raczej uwagę na siłę parowozu aniżeli na szybkość. Największy zbudowany przez nich parowóz waży 165 tysięcy kilogramów, a długość jego wynosi 20 metrów. Używany jest przy pociągach towarowych. Zabiera on ze sobą 250 tysięcy kg. węgla i 50 tysięcy litrów wody.

Poszukiwanie spadkobierców.

Urząd Emigracyjny komunikuje, że dnia 22. maja 1931 r. zmarł w Nancy robotnik polski Sergei Jan, urodzony w Domaszycach 31. 4. 1898 r. Zmarły przybył do Francji z Baranowicz.

Krewni Sergiela Jana, proszeni są o podanie swych adresów Konsulatowi Rz. P. w Strasbourgu (Consulat de la Pologne, 10 rue du General de Castelnau, Strasbourg).

OGŁOSZENIA

Specjalistka chorób skórnych i wenerycznych

b. sekund. Państw. Szpitala Powszech.

Dr. FRISCH-SAWICKA

ordynuje dla kobiet od 2—6 ulica Łozińskiego 9. (naprzeciw Kawiarni Szkockiej) telefon 81-03

Wolne i poszukiwane posady

ELEKTROMONTER z kilkuletnią prakt. poszukuje jakiegokolwiek posady na bardzo skromnych warunkach. Łaskawe zgłoszenia do Adm. „Dziennika Ludowego“ pod: „Solidny“, 3x

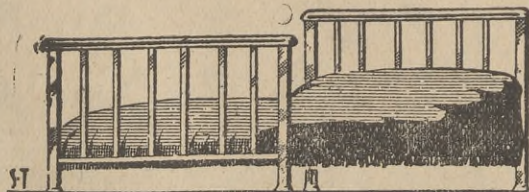
SZOFRER — mechanik, — wulkanizator, poszukuje posady w jakimkolwiek z wymienionych zawodów, Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Dziennika Ludowego“ pod „27 lat“, 3x

DOZORCOWSKI poszukuje Włodzimierz Folmes. — Zgłoszenia do „Dziennika Ludowego“ dla „Kolportera“.

RÓŻNE

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację Kasy, chorych na nazwisko Ragan Filip, wydaną przez Zarząd Kasy chorych we Lwowie.

JUŻ został otwarty **NAJWIĘKSZY SKŁAD porcelany, szkła, fajansu, kryształów, lamp elektr. i naftowych**, oraz wszelkich przyborów kuchennych pod firmą **„RAJ ŚWIATŁA“** LEGJONÓW 41. dawniej Messer i Hamm

ROK ZAŁOŻ.
1907

WYRÓŻNIONY
NA DW. W POZNANIU
WIELKIM WREBRNYM

WYTWÓRNIĄ MEBLI ŻELAZNYCH I MOSIĘŻ.

JAN WOZACZYŃSKI Lwów PL. BERNARDYŃSKI 15

TELEF.: 47-92

536

I Z A K L A N D A U

LWÓW, Bożnicza 17 — tel. 43-81.

294

Hurtowny skład szkła, porcelany, lamp elektrycznych i naftowych

Antoni Fr. Janicki

Konces. Zakład Instalacyjny projektuje i wykonuje

376

OGRZEWANIA CENTRALNE WODOCIĄGI-GAZOCIĄGI

Wszelkie urządzenia sanitarne. — Rekonstrukcje urządzeń wodociągowych i ogrzewań centralnych. Lwów, ul. Gródecka 29. Telefon Nr. 73-82.

Na sezon zimowy

poleca firma

„CZAR ELEGANCJI“
Lwów, pasaż Mikolascha

telef 3-43

661

Najnowsze modele ubiorów męskich

i damskich w wielkim wyborze.

Ceny umiarkowane.

BANDAŻYŚCI

ZYGMUNT KUŹNIEWICZ bandażyści-ortopedysta, Lwów Gródecka 2 b. Dom Katolicki tel. 54-53 poleca własnego wyrobu bandaże przepuklinowe pasy brzuszne sztuczne nogi, ręce i aparaty ortopedyczne. 634

KUPNO I SPRZEDAŻ

WYTWÓRNIĄ FIRANEK, kap oraz najnowszych robót filetowych **R. HAFTKA**, ul. Kopernika 17. I. p. tel. 46-56, poleca swoje wyroby najtaniej (bo na piętrze) i na najdogodniejszych warunkach. Firanki filetowe od zł. 27.50. UWAGA. Oglądanie wzorów nie obowiązujące do kupna. 364

PANTOFLE domowe, gimnastyczne itp. papucze wszelkiego rodzaju na podszewce skórzanej i filcowej, beriające buty filcowe i t. p. obuwiu poleca i wykonuje **Wytwórnia pantofli** Lwów, Wronowska 4. Tel. 59-88. Wyrabia się także do miary i z dostarczonego materiału. 650

MEBLE I SPRZĘTY

ZANIM zakupisz **MEBLE**, przyjdź a przekonasz się, że takowe otrzymasz najtaniej u **HE-SZELES** Lwów, **KOPERNIKA 23**, Róg ul. Wronowskiej. — Firma ta sprzedaje na raty długoterminowe, a to na 2 lata, **MEBLE** wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych i ściśle gotówkowych. 182

ŁÓŻKA MOSIĘŻNE i żelazne. Łóżeczka dziecięce siatki i materace. Łóżeczka polowe, różnego systemu, w wielkim wyborze i po cenach najtańszych poleca za gotówkę i na raty **MAGAZYN MEBLI STELL** i Ska, Lwów, Kazimierzowska, 28. telef. 64-13 574

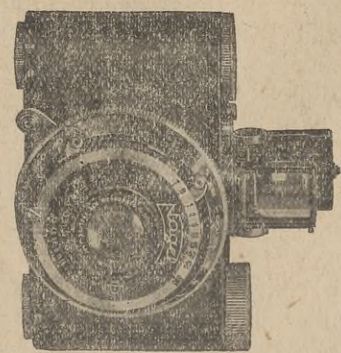

Foto-Amatorzy

525 Klisze, papiery i błony światowej sławy

„Ilford-Selo“ oraz aparaty i wszelkie przybory fotograficzne do nabycia najkorzystniej we firmie

Małopolska Centrala Fotograficzna

Lwów, ul. Kopernika 21 — Telefon 25-22

MASZYNY do szycia Kayser-Singer
po najniższych cenach na dogodne spłaty 348

Juljan Łomaga

Lwów, Wałowa 11. — Tel. 28-70.

Za gotówkę! — Na raty!

Meble, tapicerowane otomany, kanapki, łóżka składane i dziecięce, wkłady, siatki, poduszki wiosenne i z trawy morskiej, chodniki, portjery, koldry, firanki i wszelkie urządzenia dekoracyjne poleca najtaniej

F-ma E. Korenblit

Lwów, Brajerowska 4. 595

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych, i kosmetyki lek. 463

Dr. A. NADEL

LWÓW, PL. HALICKI 7 tel. 51-30.

Lampa kwarcowa, diathermia, Sollux, masaże elektr. epilacja i t. p.

Tabletki od bólu głowy dla dorosłych

„KOGUTEK-MIGRENO-NERVOSIN“

usuwają najpocząwszy ból głowy. Żądać we wszystkich aptekach oryginalnych tabletek „KOGUTEK“ Gaseckiego z Warszawy. W pudełku 20 tabletek. 239

Dla bezrobotnych!

Golenie 40 gr. Strzyżenie 80 gr.

ZAKŁAD FRYZJERSKI

E. Kleinmana, Lwów, ul. Jagiellońska 18

Pomykało Wincenty, Tworzyjański Józef

Lwów, ul. Mączna — Telef. 13-00

Dostawa i dowóz plasku

i kamieni.

559

Tajemnica funduszy na Flotę Narodową.

Warszawska Agencja prasowa literacka komunikuje:

Komitet Floty Narodowej, w skład którego wchodzi poza przedstawicielami społeczeństwa członkowie rządu, istnieje od lat dziesięciu. Działalność jego przejawia się w postaci zbiórki pieniężnej na polską flotę morską. Głównym kierownikiem tej zbiórki jest sekretarz generalny Komitetu Floty Narodowej generał Marjusz Zaruski.

Orientując się według sprawozdań niektórych instytucji prywatno - społecznych, zbierają one do swej szkatuły rocznie około pięciu milionów złotych. Na przykład Liga Obrony Powietrznej zebrala około pięciu milionów złotych.

To też zastanawiający jest fakt, że instytucja państwowa - społeczna, istniejąca na mocy ustawy sejmowej, jaką jest Komitet Floty Narodowej w przeciągu dziesięciu lat istnienia nie zdołała dać państwu jednego miliona złotych, wydając, jak to wiążemy z odczyty Ligi Morskiej i Kolonijalnej na „cele handlowe”, około 62 proc. sum zebranych, podczas gdy ustawa sejmowa o Komitecie Floty Narodowej przewiduje: na płacenie osobom zbierającym datki i na wydatki handlowe najwyżej 15 proc.

Drugą niemniej zastanawiającą kwestją jest fakt, że dotychczas nie zostało ogłoszone sprawozdanie z działalności Komitetu Floty Narodowej za rok 1930, mimo, że sprawozdania takie ogłaszane są w styczniu, a obecnie mamy już połowę września.

Następnie jest pytanie, czy naczelne władze państwowe oraz członkowie Komitetu Floty Narodowej, pod których autorytetem działa Komitet, nie powinny by wniknąć w ten niezwykły stan rzeczy i udzielić społeczeństwu wyjaśnień.

Undo wobec rewelacji

I. K. C.

„Dziło” ogłasza następującą uchwałę egzekutywy UND-a w sprawie rewelacji „Ilustrowanego Kurjera Codziennego”.

Ogłoszone przez „I. K. C.” listy, których autentyczność niczem nie została udowodniona, w niczem nie tangują prestiżu UND-a. Oprócz tego egzekutywa zażądała się z głosami prasy polskiej na temat tych rewelacji, które to głosy insynuują UND-u polityczną i finansową zależność od Berlina, jednomyślnie postanowiła, co następuje: Egzekutywa UND-a jak najbardziej stanowczo protestuje przeciwko złośliwym oszczerstwom na temat finansowej i politycznej zależności UND-a od rządowych czynników w Berlinie. Jednocześnie egzekutywa stwierdza, że UND-o zawsze uprawiała i uprawia niezależną narodową politykę ukraińską, która wytknęła sobie za cel wyłącznie dobro i interes narodu ukraińskiego i odpięra wszelkie insynuacje na temat jakiegokolwiek zależności UND-a od obcych państwowych czynników.

List prałata Kunickiego.

„Dziło” ogłasza list b. posła ks. prałata Leontja Kunickiego, który zastrzega się przeciwko zarzutom „Il. Kurjera Codziennego”, że nie prowadził żadnych rozmów z oficjalnymi czynnikami niemieckimi.

Dalej oświadcza prałat Kunicki, że żadnych pieniędzy u konsula niem. w Krakowie nie pobierał, gdyż wracając w r. 1927 z Berlina, nie był w Krakowie, a w Berlinie bawił wtedy w sprawie odnowienia grecko - katolickiej parochii dla ukraińskich robotników sezonowych.

Sam się oskarżył.

KRAKÓW. Do wydziału śledczego zgłosił się Aleks. Dobrowolski z Warszawy, i oświadczył dyżurującemu komisarzowi, że sprzeniewierzył około 3.000 zł. na szkodę Akademickiego Związku Sportowego w Warszawie oraz 500 zł. na szkodę Związku Związków Sportowych. Na skutek tych zeznań zatrzymano go w aresztach, przyczem zwrócono się do urzędu śledczego w Warszawie o sprawdzenie wiadomości Dobrowolskiego o defraudacji 3.500 zł.

Jest również rzeczą niezmiernie ciekawą, czy prawdziwą jest pogłoska, jakoby komisja rewizyjna Komitetu Floty Narodowej w skład której wchodzi prezes P. K. O. pan Gruber, przedstawiciel najwyższej izby kontroli państwa, oraz przedstawiciele społeczeństwa, dotychczas nie aprobowali awukrotnie już ponoć przedstawionego przez gen. Zaruskiego i ogłoszonego przezeń w czasopiśmie „Polska Flota Narodowa” sprawozdania z działalności Komitetu za rok 1930.

**FABRYCZNY SKŁAD
ŁÓŻEK METALOWYCH
I WÓZKÓW DZIECINNYCH
WOŁKOWYSKI**

Lwów, ul. Kopernika 5 — Telefon 95-97.
CENY ŚCIŚLE FABRYCZNE. 633

Zjazd T. U. R.

6, 7 i 8 grudnia r. b. w Łodzi.

Zarząd Główny Tow. Uniwersytetu Robotniczego na ostatnim posiedzeniu postanowił zwołać kolejowy Zjazd Tow. do Łodzi, na dni 6, 7 i 8 grudnia. Będzie to już V-ty Zjazd Tura, gdyż pierwsze cztery odbyły się kolejno w Warszawie, Krakowie, Katowicach i znowuż w Krakowie.

Program konferencji będzie obejmował takie zagadnienia, jak: „Kształcenie pracowników oświatowych”, „Gospodarstwo i psychologiczne drogi do socjalizmu”, „Metody studiów teoretycznych nad socjalizmem” i t. p. W konferencji jak zaznaczyliśmy udział wszystkich delegatów zjazdowych jest pożądanym; poza tem są proszeni o przybycie tow. i sympatycy interesujący się podstawami kształcenia robotników.

Porządek dzienny właściwego zjazdu ma obejmować tylko trzy punkty główne. Pierwszym punktem i to bardzo szerokim w treści jest „Sprawozdania i plan robót na przyszłość”, drugim punktem jest „Sprawa młodzieży”, która w ostatnich czasach wywoływała żywą dyskusję w obrębie TUR-a. Trzecim punktem jest „Czerwone harcerstwo”, które od niedawna przeszło pod opiekę Zarządu Głównego, i wymaga starannej pracy i pomocy.

Wybory władz naczelnych Tura, i wolne wnioski uzupełniają porządek dzienny.

W toku prac zjazdowych przewidywana jest Uroczysta Akademia z udziałem szerszego ogółu towarzyszy łódzkich. Przypuszczalnie akademja zamieści też stanowisko wobec katastrofy szkolnej w Polsce.

Zorganizowanie Zjazdu w tym roku nie jest łatwe, ale odkładając zjazd dalej tak ze względów formalnych, jak i merytorycznych niepodobna. Przy dzisiejszych warunkach liczny przyjazd delegatów ze wszystkich, nawet odległych stron napotka na przeszkodę. TUR posiada dziś czynnych około 200 oddziałów, nie licząc organizacji młodzieży i harcerzy. Chodzi o to, ażeby oddziały już teraz zajęły się przygotowaniem do zjazdu, tak pod względem wniosków na zjazd, jak wysłaniem delegatów. Zjazd i konferencja winny być obchodzone licznie — tego wymaga oświata robotnicza w Polsce i prestiż TUR-a. Nie odkładajmy przygotowań, lecz natychmiast sposobie się do przyjazdu na parlament oświaty robotniczej.

Przygotowujemy się do zjazdu TUR-a, szukamy pieniędzy wybieramy delegatów, przedyskutujemy wnioski. Oddziały drobne i materialnie słabe, mogą wzajemnie sobie dopomóc w wysianiu delegata.

Cały TUR — na płaty zjazdu.

Kazimierz Czapiński.

Tajemnicza dama w pociągu.

W jednym z pociągów zdających do Warszawy, w oddziale II. kl. jechali agenci policyjni. W pewnym momencie wsiadł do tego samego przedziału, elegancko ubrany pan, który rychło zasnął. Agenci wydali się na chwilę, celem wypalenia papierosów, a gdy weszli z powrotem zauważyli że w przedziale znajduje się takaś dama która gorliwie bada kieszenie śpiącego mężczyzny. Damę aresztowano, ale gdy śpiący pan przebudzony ruchem w wagonie

otworzył oczy, pierwszym jego odruchem było serdeczne przywitanie się z ową damą. Podróżny, jak się okazało, to były konsul sowiecki Antoni Buturlin, który przed sześciu laty, zerwał stosunki z sowietami, i wtedy GPU, wydało nań wyrok śmierci. Dama nie mogła przedstawić żadnych dokumentów, a i Buturlin nie chciał złożyć co do niej żadnych zeznań. Władze prowadzą śledztwo w tej tajemniczej sprawie.

Międzynarodowa interwencja w Polsce w sprawach ukraińskich.

Protest delegatki polskiej.

WARSZAWA, 15 września (tel. wł.). Z Genewy donoszą: Członkini delegacji polskiej p. Szelągowska odpowiedziała ośmownie na zaproszenie na bankiet wykany przez Międzynarodową Ligę Kobiet dla wolności i pokoju. Odmowę umotywowowała tem, że Liga uchwała 7-go pod nieobecność delegacji polskiej rezolucję do magającą się międzynarodowej interwencji w sprawach ukraińskich, tyżając się wewnętrzną polityką polską. Pani Szelągowska stwierdza, że tego rodzaju in-

terwencję uważa za szkodliwą dla umocowania stosunków polsko - ukraińskich w przyszłości i dlatego zdecydowała się na publiczny protest.

32.000 rycin otrzymała Akademia Umiejętności.

W dniach najbliższych dla Akademii Umiejętności, w Krakowie, przybył ma z Paryża bezcenny zbiór rycin, obejmujący około 32.000 numerów. Są tam ryciny szkoły włoskiej, holenderskiej, niemieckiej i francuskiej od XVI. w. po XIX włącznie. Bezcenny ten skarb artystyczny stanowił dotychczas własność Biblioteki polskiej w Paryżu i powstał dzięki ofiarności naszej emigracji. Głównym twórcą zeznawcą zbioru był Maciej Wodzinowski, b. adiutant gen. Kniaziewicza i ks. Józefa Poniatowskiego.

On to „przeniósł” się do Dreżna, resztki wielkiej fortuny kładł w zakup dzieł sztuki. Po jego śmierci, żona złożyła Bibliotecę polską, w Paryżu 10562 rycin, i 4514 tomów biblioteki podręcznej i dzieł ilustrowanych. Dużą kolekcję złożył także gen. Kniaziewicz, hr. Montalembert i inni.

Zbiór jest naukowo opracowany i skatalogowany przy pomocy sił fachowych.

Plan zamaskowanego moratorium w Niemczech.

„Traktat bankierów” niemieckich.

BERLIN, 15. września. (Pat.) Między Bankiem Rzeszy, Bankiem Złotowym Dyskontowym, oraz konsorcjum niemieckich Banków prywatnych, podpisany został układ, stanowiący jedyny w swoim rodzaju wypadek kredytów międzynarodowych.

Chodzi o wstrzymanie do lutego 1932 ucieczki zagrancie od 5 do 7 miliardów marek, należących do obcych wierzycieli, którzy wobec panującego wśród kapitalistów nastroju paniki, spowodowanego sytuacją socjalną i polityczną państwa niemieckiego żądają zwrotu swych pieniędzy. Układ ten przewiduje gwarancje skarbu Rzeszy dla wchodzących w grę kredytów kró-

koterminowych.

Jedynie Bank dyskontowy wyposażony w gwarancję 1080 największych przedsiębiorstw prywatnych, zobowiązał się przyjąć gwarancję za pewien procent brytyjskich wierzycieli zagranicznych do trzech lat.

Następnie na podstawie układu wierzyciele zagraniczni Banku Rzeszy mają prawo żądać wstępu zwyczajom dotychczasowym dodatkowej gwarancji ze strony dłużników tegoż Banku.

W ten sposób zagraniczny kapitał otrzymuje do pewnego stopnia ewidencję tego co czynią banki niemieckie z pożyczonymi pieniędzmi. Wobec dłużnika niemieckiego, wierzyciel niemiecki nie może mieć pierwszeństwa przed wierzycielem zagranicznym.

W razie gdyby te pertraktacje pozostały bez rezultatu, wierzyciele mają prawo zaapelować do Banku Rzeszy, który ze swej strony uregułuje tę sprawę przez skomunikowanie i porozumienie się z Bankiem emisyjnym kraju wierzyciela. Co do zagranicznych wierzycieli w markach niemieckich, wynoszących około 750 milionów marek, to ponieważ wierzyciele zagraniczni uzależnili podpisanie jakiegokolwiek umowy z Niemcami od zwolnienia tych wierzycieli, od wszelkiego przymusu prolongowania, układ niemiecki proponuje sumę, którą spłacać ratami w wysokości 15 procent miesięcznie, przyczem Bankowi Rzeszy przysługujące stałe prawo wstrzymania tych spłat na wypadek trudności dewizowych tegoż Banku. Dla wszelkich wynikających z układu sporów przewidziany jest sąd rozjemczy wyznaczony przez Bank Wypłat Międzynarodowych w Bazylei.

Układ powyższy o ile zagraniczni wierzyciele go podpiszą, wejdzie w życie z datą 1-go września br. Układ nosi nazwę „traktat bankierów”.

150-lecie niepodległości amerykańskiej.

W dniach od 16 do 19 października rb. odbędą się w Yorkdonie w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej wielkie uroczystości z racji 150-tej rocznicy poddania się armii angielskiej Cornwallisa, co ostatecznie zapewniło niepodległość Stanom Zjednoczonym.

Uroczystości będą odbywały się na tem samem miejscu, gdzie 19 października 1781 roku armia angielska złożyła broń przed Waszyngtonem i gen. Rochambeau.

Głównym mówcą na uroczystościach będzie obecny prezydent Stanów Hoover. Zaproszeni będą również: wszyscy żyjący potomkowie rewolucyjnej armii amerykańskiej i francuskiej, gubernatorowie pierwotnych 13 stanów, korpus dyplomatyczny, członkowie kongresu itd. Program uroczystości obejmuje 3-dniowe pochody, widowiska, zebrania, taneczne zabawy itp.

W czasie uroczystości odsłonięte zostaną tabliczki pamiątkowe ku czci Lafayette’a, francuskiego admirała de Grasse’a, poległych żołnierzy amerykańskich i francuskich.

—oo—

TOW. PAUL - BONCOUR SENATOR REM.

WARSZAWA, 15 września (tel. wł.). W niedzielę ubiegłą wybrany został ogromną większością głosów na senatora tow. J. Paul - Boncour, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli umiarkowanego skrzydła francuskiej partii socjalistycznej.

Tow. Paul - Boncour złożył prawdziwie podobnie mandat poselski, by przyjąć mandat senatorski.

—oo—

Straszliwe skutki huraganu.

BELISE, 15. 9. (PAT). Miasto zagrożone jest w kłębach gęstego dymu, pochodzącego z wielkich stosów, na których spalone zostały ofiary cyklonu. Ołbrzymie ilości ryb wyrzucanych na brzeg przez fale gniją, wywołując okropny zapach. Liczni krajowcy w obawie przed zarazą zbiegli do dżungli, udając się w górę rzeki Belise na lekkich tratwach, na których zgromadzili pośpiesznie niezniszczalne przez cyklon przedmioty gospodar-

stwa domowego i ocalałe zapasy żywności. Słońce pada bezpośrednio na rannych leżących w budynkach pozbawionych dachów i zwiększa znacznie ich cierpienia. Amerykańscy marynarze i strzelcy morscy zmienili wyczerpane oddziały miejscowej i czuwają obecnie nad stosowaniem przepisów wynikających z ogłoszenia stanu oblężenia. Sanitarne oddziały ratownicze przybywają w ólszym ciągu.

—o—

1200 osób zginęło w Hondurasie

LONDYN, 15. 9. Według ostatnich wiadomości z angielskiego Hondurasu, podczas ostatniej olbrzymiej katastrofy w Belize zginęło zgórą 1.200 ludzi. Dotychczas wydobyto z pod gruzów 700 zwłok.

Ponieważ istnieje niebezpieczeństwo wybuchu epidemii wskutek panujących o-

becnie upałów, władze zarządziły spalenie najbardziej zniszczonych okręgów miasta. Gubernator ogłosił stan wojenny, ponieważ brak żywności w kilku wypadkach doprowadził do formalnych rewolt głodowych.

Kronika.

Lwów, 15 września 1931.

„HALKA“, opera Moniuszki, w sali gminnej na Zamarstynowie we środę, o godz. 7.30 wiecz. wystawiona przez Zrzeszenie aktorów opery.

TEATR ROZMAITOŚCI:

Wtorek, o 7.30 „Królowa Przedmieścia“.

ZRZESZENIE ARTYSTÓW DRAM. ZASP. Dziś i dni następnych w Teatrze Rozmaitości „Królowa Przedmieścia“ w reżyserii L. Schillera. W przygotowaniu „Sztuba“ Leszycy, „Kordian“ i „Dziady“ w nowej inscenizacji. Kilku dniowe występy Zrzeszenia Artystów w Teatrze Rozmaitości dowiodły, że publiczność żywo sympatyzuje z poczynaniami aktorów, którzy zdołali uruchomić Teatr i wypełnić lukę, w życiu kulturalnym miasta.

OPERA „HALKA“ NA ZAMARSTYNOWIE. Zrzeszenie Działu Muzycznego ZASP. daje pierwsze w tym sezonie przedstawienie operowe we środę, dnia 16. września o godz. 7.30 wieczorem w sali gminy Zamarstynów przy ul. Lwowskiej. Po przedstawieniu tramwaje oczekiwane będą na PT. Publiczność i odjeżdżać będą we wszystkich kierunkach. (Dojazd tramwajami Nr. 10). Na otwarcie sezonu odegrana zostanie narodowa opera „Halka“ Moniuszki, z udziałem czołowych sił Opery lwowskiej.

PROF. ZOFIA ŚWIĄTKOWSKA rozpoczęła lekcje rymiki (metoda Dalcroze'a) w szkole muzycznej S. Kasperek, ul. Kochanowskiego 4, tel. 85-43. 669

Od 6-tej rano do 6-tej rano.

Co kto woli. Słońce, deszcz zimno, ciepło, o pardon, wcale nie było ciepło. Wrzesień szlag trafił, gdzie podziła się ta piękna „polska jesień“ i „babskie lato“. Nie chce interpretować sobie zimna w powiązaniu z babskim latem bo boję się teściowej. Ale o tem później (jak będę miał teściowę). Tymczasem stwierdzamy że Polska, to całkiem niezłego kraju, tylko 6 miesięcy panuje zima i 6 miesięcy lato. Północne wiatry przeprowadzają zbliżając się zimą, kruk i magistrat. Ten ostatni chce sprzedać (pewno), najwięcej węgla (oczywiście jaworńskiego).

Lechanał towah t. kusciwi! (żebyś miał dobry rok) rzekł przyjaciel Zalela Katza składając mu noworoczną wizytę. Kiepskie to było życzenie. może nie szczere. W każdym razie p. Katz, gdy doniósł policji, o kradzieży biżuterii i garderoby, 1545 nie bardzo mu uwierzyło. Po nitce do kłębka stwierdzono, że p. Katz ubezpieczył się od kradzieży. W końcu stwierdzono, że p. K. kradzież sfingował. (Rok nowy kiepsko się zaczął).

Prawdziwy kurek, jest p. A. Kurek. Wiadomo przecież że p. Kurek na kościele wskazuje kierunek wiatru. A więc p. K. „zawiało“ do pani Kuculakówny Marji. Oświadczał się, za kłótnią, przysięgał aż dostał 500 zł. i zegarek. Wiatr się widać zmienił bo od tego czasu i słuch o p. Kurku zaginął. Zawiało go widocznie do innej panny z forsą.

Wiktorja Radaczynska, zam. przy ul. Kalczej 10, doniosła policji, że wczoraj na ulicy, napadła na nią Anieja Korzeniowska, zamieszkała w Dawidowie i jakimś tem narzędziem uderzyła ją po głowie i nosie, wobec czego odniosła ona dwie rany.

ZNOWU PRZECIECIE DRUTÓW POD BORYSLAWIEM.

BORYSLAW, 15. 9. (tel. wł.). Na przestrzemi między Drobobycem i Boryslawiem, niedaleko rafinerji Kornhabera, przecięte zostały w niedzielę w nocy druty telegraficzne i telefoniczne w liczbie 24. Aresztowano kilkanaście osób.

Tajemnicze zwłoki w mundurze kolejarza.

Onegdaj rano, w lesie w gminie Żyrawka pow. Lwów, znaleźli przechodnie zwłoki jakiegoś mężczyzny w średnim wieku, w mundurze kolejarzy z raną postrzałową w głowę. Obok na ziemi leżał brzoźnik i kilka pastylek jakiegoś truciźny. Na razie identyczności denata ani też istotnej przyczyny nie ustalono. Dochodzenia w toku.

Repertuar kin lwowskich.

APOLLO: „Milton“.
CASINO: „Szary dom“.
CHIMERA: „Nasza jest noc“.
COLOSSEUM: „Grzechy ulicy“ oraz „La wiina“.
GRAZYNA: „C. k. Feldmarszałek“.
KOPERNIK: „Sekretarka osobista“.
LEW: „Milton“.
LUNA: „Przekleństwo rasy“ oraz komedia.
MARYSIENKA: „Sekretarka osobista“.
MIRAZ: „Piękne Gigolo bledne Gigolo“.
OAZA: „Janko muzykant“.
PALACE: „General Platoff“.
PAN: „Anna Christie“.
PASAZ: Harry Pell, „Brygada śmierci“.
PROMIEN: „Starek komedianów“.
SŁONCE: „Asfalt“ oraz „W stepach Arizony“.
STYLOWY: „Kobieta, która grzechu pragnie“ oraz Pat i Patachon „Zaczarowany dywan“.
UCIECHA: „Zakazane godziny“ Ramon Navarro, oraz komedia.

Red. odp.: Julian Rychlewski.

Pod zwałem ziemi znalazł straszną śmierć.

Tragiczny wypadek z powodu niedbalstwa przedsiębiorcy.

Wczoraj popołudniu przy wykopie kanalizacji wodociągów w ul. Sobińskiego wydarzył się nieszczęśliwy wypadek.

Oto jeden z zajętych tam robotników, niejaki Czorny Andrzej lat 24 został zasypany ziemią i poniósł śmierć na miejscu. Przybyły na miejsce lekarz dzielnicowy stwierdził śmierć wskutek załamania klatki piersiowej i krwotoku wewnętrznego i polecił zwłoki przesłać do Instytutu medycyny sądowej.

Na wiadomość o tym nieszczęśliwym wypadku, jawił się tam nasz sprawozdawca celem zbadania, tak faktycznie sprawa się przedstawia.

Mimo, że niejednokrotnie w Dzienniku poruszaliśmy sprawę lekceważenia urządzeń zabezpieczających przy pracy, mimo, że ciągle powtarzamy, że inspektorowie pracy, aczkolwiek o

gospodarce niesumieńczy przedsiębiorców są dobrze poinformowani, patrzą na to przez palce warunki bynajmniej się nie poprawiają.

Przyczyna śmierci robotnika Czornego jest skandalem dla naszego urzędu M. P. i O. S. jest czarną plamą dla władz magistrackich, które oddają roboty chętnym zysku a niesumieńczy przedsiębiorcom.

Roboty przy kanalach prowadził przedsiębiorca Młotek Władysław Izidor. O pojmaniu przezeń obowiązków kierownika budowy, świadczy fakt że rów długości 20 mtr., a głębokości 1.60 i więcej, nie był onofutnie zabezpieczony oszalowaniem z desek (szpreisowany).

Pewno, że po Czornym zostali starzy rodzice, i małotnia siostra, nikogo to absolutnie nie obchodzi. Cóż może to obchodzić np. Urząd Ubez-

pieczeń, skoro Czornego p. Młotek nawet nie ubezpieczył.

Bezkarność lekceważenia życia ludzkim, woła o pomstę do nieba. Niema nikogo, kto by zabrał głos, kto by upomniał się za robotnikiem. Stworzone w tym celu Inspektoraty pracy, są parodią. Tyle razy o tem wspominaliśmy i całe szpalty można by pisać o wyzysku małoletnich pracowników. Każdy pracodawca stara się ze swego przedsiębiorstwa wyciągnąć jaknajwięcej zysków, a że chodzi tu o zdrowie czy życie robotnika — to bajka, kto by się o to martwił, wszak ludzi do pracy jest tak wiele.

Wypadek z Czornym nie jest wypadkiem odosobnionym. Na porządku dziennym spotyka się temu podobne i to jest właśnie wskaźnikiem tolerancji tych anomalii przez władze.

Z sali sądowej.

Przy drzwiach zamkniętych.

U Wczoraj na ławie oskarżonych zasiadł 32-letni cokiernik Michał Schulz, oskarżony o szereg zbrodni na tle seksualnym, których dopuścił się na dwóch nieletnich córcech oraz córce sędziów. Rozprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych.

Gdy nieszczęśliwa żona i matka czyniła degeneratowi wyrzuty, ten groził jej że ją zabije jeśli odważy się go zdradzić.

Po rozprawie skazano Schulza na 2 i pół roku ciężkiego więzienia.

Paragraf 58 u. k.

Wczoraj przed trybunałem przysięgłych pod przewodnictwem s. o. Jagodzińskiego stanęli Piotr Ryska, lat 19, uczeń szkoły handlowej; Al. Bodnar, lat 26, zarobnik, Roman Lebedowicz, uczeń 6mei kl. gimn.; Stefan Hruszczak lat 19, pomocnik handlowy, Wasyl Jackiw, lat 19, uczeń 6mei kl. gimn.; Stefan Łucyk lat 24, pomocnik handlowy; Julian Najda lat 22, pomocnik handlowy i Julian Iwaniczuk, lat 19, uczeń 8 kl. gimn. W wyjątkiem Juliana Najdy, który mieszka w Bolechowie wszyscy oskarżeni stale mieszkają w Stryju.

Akt oskarżenia zarzuca im należenie do U. O. W., gromadzenia broni, oraz organizowanie aktów terroru i sabotaży (par. 58 u. k.).

W uzasadnieniu aktu oskarżenia czytamy. Wże na cmentarzu w dniu 1. listopada 1930 grupa Ukraińców składająca się z Ryski, Iwa-

czuka, Bodnara i Hruszczaka, przechodząc obok grobu, w którym leżał poległy w obronie Stryja żołnierz, pochodzący z Wielkopolski.

Po przeprowadzonych przez policję dochodzeniach i rewizjach ustalono, że wszyscy oskarżeni należą do UOW, a przesłuchany Ryska dokładnie opisał, jak został do organizacji tej wciągnięty przez Bodnara.

Oskarżeni zamierzali również podpalić pałacyk Związku Strzeleckiego, w Stryju, oraz podłożyć ogień pod próżne wagony towarowe na dworcu kolejowym.

Na wczorajszej rozprawie wszyscy oskarżeni wyperają się winy.

Oskarża prok. Minasiewicz, broni adwokat Starosolski, poseł Baran, Szuchewicz i Łuzicki. Dziś dalszy ciąg rozprawy.

Niezwykłe śmiała podróż przez ocean.

Do portu angielskiego w Plymouth zawinęła dnia 6. bm. mała szalupa amerykańska, długości 28 stóp, Szalupę przyprowadzili dwaj młodzi ludzie, zapalen i żeglarze, uczniowie szkoły morskiej 19-letni Estończyk Ahto Walter i 20-letni Anglik, C. P. Barber.

Młodzi żeglarze opowiedzieli o swej niezwykłej podróży przez Atlantyk, z Rhodes Island w Stanach Zjednoczonych. Podróż jachtu, trwała 29 dni.

W czasie drogi statek wpadł kilka razy w burzę. Fale miały nim tak groźnie i przelewały się przez pokład z taką mocą, że młodzi ludzie musieli przytroczyć się do masztu, ażeby uniknąć zmycia w morze. Na pewnej długości Oceanu jachtowi towarzyszyła nieodłączna gromada rekinów, jakby wycekujących na zdobycz. Gdy morze uspokoiło się, za łodzią podążał wytrwale już tylko jeden rekin, długości około 35 stóp, jakby pełen nadziei, że z załogą będzie miał jednak znakomitą potrawę. W ten sposób przebyła łódź podróż długości 3500 mil.

Kronika przemyska.

(g.) SKANDALICZNA AFERA. Przed około trzema tygodniami zmarł nagle zamieszkały w naszym mieście emeryt kolejowy St. Czarnecki. Śmierć nastąpiła bezpośrednio po otrzymaniu przez zmarłego w ambulatorjum Kasy chorych zastrzyku, z polecenia ordynującego lekarza dra Krechowicza. Ten dający wiele do myślenia zbieg okoliczności, zaniepokoił ogromnie opinię publiczną. Na wskutek wszczętego przez nią — także i w miejscowej prasie — alarmu odbyła się onegdaj ekshumacja zwłok, tragicznie zmarłego Czarneckiego. Badania przeprowadzone przez komisję lekarsko-sądową, miały, o ile nam wiadomo, dać pozytywne rezultaty. Żadamy zatem podania do wiadomości publicznej oficjalnych wyników przeprowadzonych badań, jak i pociągnięcia do surowej odpowiedzialności winnych śmierci człowieka.

(g.) BUNT WIEŹNIÓW. Jak się dowiadujemy, w niedługim czasie odbędzie się w Przemysku rozprawa sądowa przeciwko 12 więźniom politycznym, oskarżonym o zbrodniczy gwałt publiczny, „bunt“ w więzieniu przemyskim, w grudniu ub. r. kiedy to przemyślni więźniowie polityczni głośno protestowali przeciw istnieniu w tymczasowym zamknięciu przemieszania ich ze wspólnej celi do cel poszczególnych. Rozprawa ze względu na swe fto, jak i niespodzianki które przygotowała obrona zapowiada się niezwykle sensacyjnie.

(g.) POSIEDZENIE Rady miejskiej, odbyło się w ubiegły czwartek 10. b. m. Porządek dzienny jak zwykle suchy i jałowy nie zawierał wbrew oczekiwaniu wylosowania polowy mających w myśl ustawy, ustąpić radnych. Na wniesioną w tym kierunku interpelację, tow. dra Grosfelda, dał pp. z magistratu metną, sprawę zupełnie nie wyjaśniającą odpowiedź. Nic dziwnego, od pełnego żołu trudno odejść.

Majster ślusarski, jako właściciel piekarni „Jutrzenka“.

P. Kurzer prowadzi przemysł piekarski, gdzie robotnicy piekarscy mają cennik, zagwarantowany umową zbiorową, nie jak to jest u ślusarzy, że na 4 uczni jest jeden czeladnik i to bardzo ichto płatny. Praktyki z zawodu ślusarskiego p. K. chce przeszedzić na zawód piekarski, i kiedy robotnik piekarski Izak Feder pracował na wypomocze przez 14 godzin, p. K. nie chciał zapłacić temuż kwoty 82 l.

Kiedy w imieniu poszkodowanego zgłosił się delegat Związku Zaw. z interwencją, p. K. oświadczył, że jeżeli ktokolwiek będzie interweniował w sprawie poszkodowanego, będzie strzelał, jak do psów.

Tą drogą zapytujemy kompetentne władze, czy po to tacy panowie dostają pozwolenie na noszenie broni, ażeby grozili że będą strzelać do robotników, jak do psów?

O lodzie.

Czysty lód jest bardziej przezroczystym, aniżeli woda, czyli, że przepuszcza promienie światła z większą łatwością. Przez wielką bryłę czystego lodu promienie światła, niewidzialne dla oka, przedostają się na bardzo dużą odległość i stają się następnie widzialne dla oka dzięki chropowatości powłoki lodowej, lub dzięki nagromadzeniu w bryle lodu szeregu wolnych miejsc napełnionych powietrzem.

We wnętrzu bryły lodu możemy pomieścić lampę elektryczną, jak oto ostatnio czynionem jest na torach do szluzania. Jeżeli lód jest zupełnie czysty, światło przedostanie się przez niego bez czynienia lodu nadmiernie błyszczącym. Gdy następnie na powierzchnię lodu zapomocą lekkiego młotka wybijemy delikatnie jakiś desek lub wzór, staje się on bardzo błyszczącym gdyż nierówna powierzchnia lodu oraz drobne jego cząsteczki chwytają promienie światła załamując je i rozrzucają w różnych kierunkach. Uczni wyjaśniają, że czysty lód jest dlatego bardziej przezroczystym niż woda w stanie płynnym, gdyż molekule wody są w ustawicznym ruchu i stają się przeszkodą w przedostawaniu się fal świetlnych, podczas gdy u lodu molekule te są w stanie zupełnego spokoju w kryształach, wobec czego promień światła nie napotyka przeszkód.

Komunikaty.

LWOWSKA ORG. MŁODZ. TUR. Posiedzenie Komitetu Wyk. odbędzie się w czwartek, 17. b. m. o godz. 19 (7-ma wiecz.) przy ul. Rutowskiego 23, II. p.

Prezydium.

KOMITET OKR. ORG. MŁODZ. TUR. Małop. Wsch. Posiedzenie Egzekutywy Kom. Okr. odbędzie się w czwartek, 17. b. m. o godz. 19, przy ul. Rutowskiego 23, II. p.

Prezydium.

ZW. ZAW. ROB. PRZEM. ODZIEŻOWEGO w Polsce, oddział II. Lwów, wzywa wszystkich członków bezrobotnych, do rejestrowania się w każdą niedzielę od godz. 11 do 1 i wtorek od 7— do 9 wieczór. Rynek 8. I. p.

Zarząd.

Stulecie spółdzielczości wytwórców.

W pierwszych dniach października we Francji ożywienie spółdzielczości wytwórczej będzie obchodzony uroczystości jubileusz stulecia tego ruchu. Istotnie bowiem w 1831 r. pod wpływem propagandy Karola Feuriera została we Francji założona pierwsza spółdzielnia wytwórców.

W dniu 3. października odbędzie się w Paryżu wielka manifestacja zorganizowana przez Związek Francuskich Robotniczych Spółdzielni wytwórców. Okolicznościowe przemówienie wygłosi Albert Thomas, dyrektor Międzynarodowego Biura Pracy.

Następnego dnia w niedzielę, odbędzie się wreszcie manifestacja przed pomnikiem Karola Fouriera.

W uroczystościach tych zapewniony jest liczny udział spółdzielców francuskich, gdyż w tym czasie będzie się odbywał w Paryżu kongres Francuskich Robotniczych Spółdzielni Wytwórców. Będą też obecni przedstawiciele wielu organizacji spółdzielczych innych krajów, którzy zjadą się w tym okresie w Paryżu na posiedzenie Centralnego Komitetu Międzynarodowego Związku Spółdzielczego.

Co to jest „Zrąb“?

Istnieje w szkolnictwie organizacja sanacyjna „Zrąb“. Jej prezesem jest obecny Min. W. R. i O. P. p. Jędrzejewicz. Ma na celu propagację „wychowania państwowego“.

„Najważniejszym jej jednak zadaniem — pisze „Gazeta Warszawska“ — było i jest oprowadzanie kierowniczych stanowisk w szkolnictwie przez zdecydowanych zwolenników obecnego reżimu politycznego. „Zrąb“ prowadzi więc swój własny nacór nad szkolnictwem, poza administracją szkolną, przedstawia decydującym czynnikiem wnioski w sprawie usunięcia ze stanowisk ludzi „niepewnych“, rekomendując na ich miejsce swoich członków i pupilów“.

„Zrąb“ wydaje kwartalnik pod tym samym tytułem. Do redakcji należy p. H. Podocsa, której książkę o wychowaniu państwowem sam śp. min. Czerwinski każe wycofać z handlu... Dla młodzieży „Zrąb“ wydaje dwutygodnik „Sternik“, a ponadto „Nowiny poznańskie“. Wreszcie przystępuje „Zrąb“ do wydawania „Biblioteki życiorysów“, w której uiwiecznieni będą wszyscy wybitni przywódcy obozu sanacyjnego. Tego wymaga „wychowanie państwowe“.

Parowozy i wagony na gumach.

Bliższe szczegóły sensacyjnego wynalazku o którym wczoraj donosiliśmy, są następujące: We Francji czynią doświadczenia nad tem, jakie korzyści przyniosłoby kolejowej komunikacji opony gumowe, założone na koła lokomotyw i wagonów. Na pewnym odcinku kolei orlean-skiej w okolicy Laguenille kursują pociągi zaopatrzone w obreże gumowe. Wyniki z okresu pierwszego rokuu jak najlepsze nadzieje.

Przedewszystkiem zwiększyło się tarcie kół Pna szynach, co oznacza, że można użyć lżejszych lokomotyw, że nacisk na szyny nie musi być tak silny, jak na kołach żelaznych, żelaznych. Ten sam moment większego tarcia ma znaczenie przy jeździe na torach górskich gdzie są wzniesienia, których nie może pokonać cięższa lokomotywa przy małym tarcu. Tak więc zwiększone tarcie, zwiększa siłę pociągową lokomotyw.

Jako dalsza zaleta takich masywnych opon gumowych, okazuje się, mniejsze zużycie materji, wskutek zmniejszenia ilości i siły wstrząsów wagonów. Ostatnia okoliczność przyczyni się też niewątpliwie do uprzyjemnienia podróży pasażerom. Poza tem jako wielką zaletę takich kół należy podnieść zmniejszenie się i to w wielkim stopniu hałasu podczas jazdy. Zniknie stukot kół biegających po szynach.

Jeśli na kolejach zaprowadzą opony gumowe, oznacza to niebawmy rozwój wszystkich fabryk gumowych. We Francji w doświadczeniach tych bierze żywy udział wytwórnia takich opon a niewątpliwie cały przemysł gumowy śledzi bieg doświadczeń tych z zainteresowaniem.

Nakładem Lud. Spółdz. Tow. Wydawn.

Drukarnia Lwowska, Lwów, Kopernika 11. Tel. 8.31.